

Posudek na bakalářskou práci Jana Bartoše na téma „Aspekty francouzské zahraniční politiky ve vztahu k Iráku“

Jan Bartoš ve své práci charakterizuje a popisuje vývoj zájmů Francie v oblasti dnešního Iráku, a to zhruba v období od První světové války až po období bezprostředně předcházející druhé irácké krizi. Jedná se o téma v českých podmínkách doposud neprobádané, a tudíž poměrně inovativní.

Autor při zpracovávání tématu musel nutně narazit na problém s nedostatkem dostupných zdrojů, což rovněž v úvodu práce několikrát zdůrazňuje. Přesto je nutno ocenit, že čerpal nejen ze zdrojů čistě francouzských, ale i anglicky psaných, převážně amerických. Je ovšem rovněž evidentní, že právě tyto rozdílné prameny poznání budou možná prezentovat poněkud odlišné pohledy na věc, zvláště, pokud jde o otázky, kdy se francouzské zájmy v Iráku mohly dostávat do rozporu se zájmy americkými nebo mohly vést k současnému ochlazení francouzsko-amerických vztahů. Hlubší reflexe a rozbor použitých pramenů a zdrojů v úvodní části práce by tedy rozhodně zvýšila její kvalitu.

Ačkoli práce obsahuje poměrně obsáhlý popis vývoje francouzsko-iráckých vztahů, dle mého názoru existuje v práci jistá nevyváženost. Zatímco v úvodu práce autor uvádí, že (cit.) „cílem práce je zkoumat pozadí francouzského postoje k intervencí s pomocí pohledu na historii francouzsko-iráckých vztahů a aktivitu Francie v této zemi...“ (str. 4) a hlavní otázkou má být vysvětlit motivy, které stály za odporem Francie vůči podpoře vojenského zásahu proti Iráku v roce 2003, není zřejmé, že práce odpoví na tuto otázku přináší. Postoji Francie bezprostředně předcházejícímu akci Irácká svoboda je věnována pouze cca 1 strana (29-30).

Navíc zde autor používá jistá kontradiktorní tvrzení – jako např. str. 29 – (Chirac) po té se však přestává iráckými problémy zabývat až do jara 2003, kdy dochází k druhé válce v Zálivu, proti níž po celou dobu, která jí předcházela, velice aktivně vystupoval. Nevyplývá logicky z tohoto tvrzení, že se jí tedy musel zabývat? Jak autor vysvětlí tuto nekonzistenci?

Některé odpovědi mají být sice vysloveny v závěru, ovšem z práce nikterak nevyplývají. Čím například může autor doložit tvrzení, že (cit): „prezident Chirac je pravděpodobně jedním z nejméně anti-amerických prezidentů, a i celkový anti-amerikanismus francouzské společnosti je spíše na ústupu“? Je možné to doložit např. výzkumy veřejného mínění (takové výzkumy každoročně provádí např. German Marshall Fund of the United States, na který mohl autor v této souvislosti poukázat). Podobně není v práci žádný doklad pro tvrzení typu : „Irák jistě není pro francouzské veřejné mínění natolik citlivá otázka, jakou je např. řešení izraelsko-palestinského konfliktu“ (str. 38). Tím chci říci, že autor se měl více věnovat analýze francouzských (a především Chirakových) postojů před samotným vypuknutím ozbrojeného konfliktu. Autor se rovněž dle mého názoru např. příliš věnuje zkoumání osobních vazeb Chiraka a Husajna.

Hlavní slabinu práce bych tedy spatřoval v nedostatečném propojení úvodu, hlavního textu a závěru práce, kdy se autor zaměřuje na velmi detailní analýzu byt' velmi zajímavých detailů ve vztazích obou zemí, ale rozhodně by stálo za pozornost zamyslet se např. nad tím, jakou roli ve franc. postoji k útoku na Irák hrály např. debaty na evropské úrovni (hlavně vztah s G. Schröderem), vnitrostátní debaty ve Francii (např. v rámci pol. stran), postoje veřejného mínění atd.

Přes tyto výtky se jedná o kvalitní práci, způsobilou k obhajobě. Navrhuji její klasifikaci jako velmi dobrou.

